

Actieplan

SPORT & BEWEGEN

**Harlingen in
beweging**

2026-2030

1. Iedereen kan meedoen

Sport Fryslân 60 jaar!

Thema	Actiepunt
Financiële toegankelijkheid	Op alle websites van de sportaanbieders staat informatie over het jeugd en volwassenen sport- en cultuurfonds. Informatiecampagne inzetten via websites en social media: Sportclubs en organisatoren kunnen via hun websites en social-mediakanalen duidelijk communiceren over het bestaan van het jeugd en volwassen Sport- en Cultuurfonds.
Aangepast sporten	TeamFRL Harlingen onderzoekt wat deze doelgroep nodig heeft. Zo kunnen we met maatwerk tegemoet komen aan de wensen van deze mensen. Provinciale activiteiten bekend maken bij de doelgroep. We gaan onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om drempels voor deelname aan provinciale activiteiten te verlagen (denk aan vervoer voor mensen met een beperking). Uniek sporten wordt opgenomen op het nieuwe platform: www.sociaalkompasharlingen.nl. Actieve deelname aan de Maand van de Aangepaste Sporten
Lokaal sportaanbod	In Harlingen wordt actief gestuurd op het vergroten van het aantal seniorensporthouders om dit aanbod te versterken. Onderzoeken of er proeflessen voor 70-plussers georganiseerd kunnen worden met vervoer om drempels te verlagen. Met de juiste begeleiding die de doelgroep goed begrijpt. Voor de 70plussers laagdrempelige communicatie (meer op papier, eenvoudige taal).

Voorlichting als onderdeel van beleid

Trainingen voor trainers en vrijwilligers over het herkennen van signalen van dementie en hoe daarmee om te gaan.

Communicatieadvies aan verenigingen om mensen met dementie en hun mantelzorgers actief te informeren en welkom te heten.

Ontwikkeling van dementievriendelijke sportaanbod, eventueel in samenwerking met buurtsportcoaches.

Organisatie van informatiebijeenkomsten over maatschappelijke thema's binnen sportverenigingen, gericht op leden, vrijwilligers en bestuurders.

2. Sociaal veilige sport

Thema	Actiepunt
In de gemeente Harlingen heeft iedereen recht op sport in een sociaal veilige en gezonde omgeving.	Clubs stimuleren om beleid te ontwikkelen van een positieve sportcultuur.
	Bevorderen van het bespreekbaar maken van sociaal veilig sporten.
	Samen met een provinciale werkgroep zet de gemeente zich in voor een sociaal veilige sportomgeving. Daarbij hanteren we de 4 V's van NOC*NSF als leidraad: 1. Verenigingsbrede gedragscode 2. Vertrouwenscontactpersoon (VCP) 3. Vakkundige trainer-coaches 4. Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)

3. Vaardig in bewegen

Thema	Actiepunt
Bewegingsonderwijs	De gemeente ondersteunt scholen bij het inzetten van vakdocenten met subsidie.
	Scholen worden gestimuleerd om sport structureel in hun jaarprogramma te verwerken: clinics, sportkennismakingslessen en naschoolse beweegactiviteiten.
	Gemeente faciliteert de Koningsspelen.
	Structureel gesprek met het basisonderwijs en sport Fryslân over de rol van bewegingsonderwijs binnen brede schoolontwikkeling.
	Er wordt een Integraal Huisvestingsplan Sportaccommodaties opgesteld.
	Voor het optimaliseren van het materiaalgebruik ontwikkelen we een kader voor klein materiaal in sportzalen, afgestemd op de leerlijnen van het bewegingsonderwijs en de behoeften van vakleerkrachten.
Motorisch screening en gerichte begeleiding voor een actieve toekomst	Belang van motorische screening en het vervolg bekendheid geven bij het onderwijs en inbedden in beleid.
Samen sterk voor een gezonde generatie: School, Buurt en Sport in Beweging	Activeren van openbare sport- en beweegplekken door inzet van de buurtsportcoach, die daar laagdrempelige en verbindende activiteiten organiseert voor verschillende doelgroepen.

**De veranderende sporttijd:
flexibel sporten voor jong-
volwassenen**

Meer informeel sportaanbod toegankelijk maken voor drukbezette jongvolwassenen.

Start van een pilottraject met 3–5 sportverenigingen om te experimenteren met flexibele lidmaatschapsvormen (bijv. maandabonnement, strippenkaart of seizoenpas).

Communicatiecampagne: “Jij sport. Jouw tijd.” Ontwikkeling van een jongeren/ jongvolwassenen campagne op sociale media en in de openbare ruimte om het flexibele aanbod zichtbaar te maken en jongeren en jongvolwassenen te stimuleren om (weer) te gaan bewegen – op hun manier.

Ondersteuning van sportaanbieders bij het ontwikkelen van flexibel aanbod zoals abonnement-vrij sporten, ‘pay-per-use’, of hybride (online/offline) lessen.

Voor het optimaliseren van het materiaalgebruik ontwikkelen we een kader voor klein materiaal in sportzalen, afgestemd op de leerlijnen van het bewegingsonderwijs en de behoeften van vakleerkrachten.

**Samen sterk voor een
gezonde generatie: School,
Buurt en Sport in
Beweging**

Onderzoeken of het aanbieden van beweegpauzes tijdens de schooldag (bijv. korte actieve breaks of buitenlessen) aansluit bij de behoefte van jongeren.

**De eerste stap naar een
actief leven**

De gemeente zet, samen met Sport Fryslân en andere betrokken partners, in op het versterken van de samenwerking rondom de ondersteuning van ouders met jonge kinderen in Harlingen.

De gemeente ontwikkelt, in samenwerking met Sport Fryslân en lokale sportverenigingen, een doorlopend programma waarmee kinderen van 4 tot 8 jaar op een laagdrempelige manier kunnen kennismaken met diverse sporten en verenigingen in Harlingen. Dit programma wordt loopt gedurende het hele jaar. Het doel is om ouders te ontlasten in hun zoektocht naar passende sportactiviteiten voor hun kind, door een compleet en toegankelijk aanbod te bieden.

4. Vitale sportaanbieders

Thema	Actiepunt
Communicatie versterken	Het sportplatform “Yn Beweging” breder bekend maken.
Inzet op voldoende kwaliteit en continuïteit van sport-begeleiding	Clubkader coaching bekend maken en inzetten.
	Borgen van de financiering voor clubkadercoaching.
Sportclubs groeien tot ontmoetingsplek	De clubondersteuner ondersteund en inspireert besturen bij het opzetten van sociale activiteiten.

5. Maatschappelijke waarde van (top)sport

Thema	Actiepunt
Versterking van de breedtesport	Jaarlijks worden sportaanbieders geïnformeerd waarin actuele cijfers en trends worden gedeeld. Clubondersteuner helpt verenigingen bij het ontwikkelen van laagdrempelige en inclusief sportaanbod.
Topsport ontmoet breedtesport: inspiratie in beweging	Social-media-campagne: 'Mijn weg in de sport' Verhalen van topsporters of talentvolle Harlingers over hoe zij zijn begonnen, met nadruk op het belang van plezier, gezonde keuzes en steun uit de omgeving.

6. Gezonde sportomgeving

Thema	Actiepunt
Gezonde sportevenementen	Het convenant gezonde sportevenementen ondertekenen + uitvoeren.
Gezonde sportomgeving	Stimuleren van het aanbieden van water, fruit en gezonde snacks tijdens trainingen en wedstrijden. Sportclubs met een eigen kantine worden wegwijs gemaakt in het aanbieden van de gezondere keuzes, zonder dat dit ten koste gaat van hun omzet.
Rookvrije sportaccommodaties	Sportaanbieders en accommodaties ondersteunen bij het opstellen en effectief handhaven van een rookvrij beleid, en hen wijzen op gratis beschikbare communicatiemiddelen, zoals bordjes. Duidelijke en zichtbare rookvrije-zones creëren met herkenbare borden en markeringen.
Verantwoord alcohol gebruik	Uniform beleid ontwikkelen om een eenduidige aanpak voor verantwoord alcoholgebruik binnen alle clubs te stimuleren. Voorlichtingsbijeenkomsten voor ouders en trainers over alcohol en jeugd. Gezamenlijk richtlijnen opstellen voor het organiseren van jeugdtoernooien zonder alcoholverkoop. Inzetten van jongerenambassadeurs die het goede voorbeeld geven. Twee keer per jaar een check bij verenigingen op naleving van alcoholvrije afspraken.

7. Ruimte voor sport en bewegen

Thema	Actiepunt
Versterken van de rol van buurtsportcoaches in de openbare ruimte	De buurtsportcoach is een verbinder, aanjager en uitvoerder binnen het lokale sport- en beweegbeleid. De BSC vertaalt beleid naar praktijk en speelt een sleutelrol in het stimuleren van beweging in de openbare ruimte. Zij organiseren van beweegactiviteiten op diverse locaties in co-creatie met speeltuinverenigingen, onderwijs en sportclubs.
Bewegen en ontmoeten voor ouderen: wijkgericht werken aan een gezonde leefomgeving	De inzichten worden benut om buurtgerichte beweegprogramma's voor ouderen te ontwikkelen of uit te breiden, zoals wandelgroepen, valpreventietraining en beweegvriendelijke routes. De buurtsportcoach gebruikt de uitkomsten van de scan om activiteiten en begeleiding beter af te stemmen op lokale behoeften. Bevindingen uit de wijkscan worden gedeeld met welzijn, zorg en openbare ruimte, zodat de aanpak van een gezonde leefomgeving integraal en domein overstijgend is. Waar mogelijk worden de inzichten meegenomen in actuele beleidsontwikkelingen binnen sport, gezondheid en wonen.
Huurprijzen van binnensportaccommodaties betaalbaar te houden	Het traject toekomstbestendige sportvoorzieningen wordt voortgezet. Verkennen van de mogelijkheden voor het ontwikkelen van een subsidieregeling met richtlijnen voor het ondersteunen van sportverenigingen bij het gebruik van binnensportaccommodatie.

Sport en bewegen structureel verankeren in andere beleidsterreinen

Bij nieuwbouwprojecten of herinrichtingen wordt sport en bewegen structureel meegenomen in de in de planvorming. Daarbij wordt het onderhoud van de faciliteiten ook geborgd.

Samen met Sport Fryslân en ruimtelijke ordening (RO) verkennen we de mogelijkheden om een praktische menukaart op te stellen die inspireert om sport en bewegen optimaal te integreren bij nieuwbouw en herinrichting. Deze menukaart biedt concrete handvatten voor gemeenten en ontwikkelaars om beweegvriendelijke keuzes te maken in de fysieke leefomgeving.

